

SPRAWOZDANIE ZBIORCZE za 2025 r.

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS to rządowy program zdrowia publicznego, którego celem jest ograniczanie liczby zakażeń HIV, zwiększanie wczesnego wykrywania zakażeń, upowszechnianie wiedzy na temat profilaktyki oraz przeciwdziałanie stygmatyzacji osób żyjących z HIV/AIDS. Program realizowany jest na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym, przy kluczowej roli Państwowej Inspekcji Sanitarnej, i obejmuje działania edukacyjne, informacyjne, środowiskowe oraz koordynacyjne, skierowane do całego społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i grup narażonych.

Analiza sprawozdań ze wszystkich województw pokazuje, że realizacja Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS w 2025 r. miała charakter powszechny, intensywny i wieloformowy, a działania były prowadzone na szeroką skalę przez Główny Inspektorat Sanitarny, Wojewódzkie i Powiatowe Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne we współpracy z licznymi partnerami lokalnymi i regionalnymi.

We wszystkich województwach dominowały działania edukacyjne, informacyjne i środowiskowe, skierowane zarówno do młodzieży szkolnej, jak i do ogółu społeczeństwa oraz wybranych grup zawodowych. Najczęściej realizowane formy obejmowały prelekcje, pogadanki, warsztaty edukacyjne, konkursy wiedzy i plastyczne, olimpiady tematyczne, konferencje, szkolenia, a także organizację stoisk informacyjno-edukacyjnych podczas wydarzeń lokalnych i imprez masowych. Działania te były uzupełniane przez szeroką dystrybucję materiałów edukacyjno-informacyjnych oraz intensywną obecność treści profilaktycznych w mediach społecznościowych i na stronach internetowych stacji.

Łącznie działania w ramach realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS w 2025 r. objęły ponad 46 tysięcy osób. Działania te skierowane były do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i młodych dorosłych.

Wspólnym, powtarzającym się elementem we wszystkich województwach były obchody Światowego Dnia AIDS oraz Międzynarodowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS, które stanowiły jeden z głównych impulsów do koncentracji działań edukacyjnych i medialnych. W ich ramach organizowano wydarzenia specjalne, kampanie informacyjne, konkursy, wystawy, konferencje oraz akcje plenerowe, często przy aktywnym udziale lokalnych mediów.

W ramach poradnictwa udzielono 2304 porad, z których skorzystało 4199 odbiorców.

Zorganizowano również:

- 692 prelekcji, pogadanek i wykładów (36326 uczestników),

- 39 konkursów (3268 odbiorców).

Bardzo wyraźnym trendem była intensywna edukacja młodzieży, szczególnie uczniów szkół ponadpodstawowych. We wszystkich województwach realizowano zajęcia edukacyjne w szkołach, konkursy i olimpiady wiedzy oraz programy o charakterze długofalowym. W wielu regionach działania te miały charakter systemowy i obejmowały setki szkół oraz tysiące uczniów. Przykładowo:

- w województwie śląskim zrealizowano szeroko zakrojone akcje edukacyjne i konferencje dla młodzieży, nauczycieli oraz środowiska medycznego, osiągając bardzo duży zasięg działań,
- w województwie wielkopolskim szczególnie silnie rozwinięto konkursy, olimpiady wiedzy oraz projekty angażujące młodzież w rolę liderów zdrowia,
- w województwie podkarpackim wdrażano zarówno program #MłodziŚwiadomi, jak i własne wojewódzkie programy edukacyjne skierowane do różnych grup wiekowych.

Kolejnym powtarzalnym elementem była promocja anonimowego i bezpłatnego testowania w kierunku HIV, realizowana poprzez kampanie informacyjne, stoiska edukacyjne, poradnictwo okołotestowe oraz współpracę z punktami konsultacyjno-diagnostycznymi:

- 661 stoiska informacyjne podczas imprez (zasięg: 63917 odbiorców),
- 600 ekspozycji (zasięg: 67975 odbiorców).

W wielu województwach działania te były powiązane z Europejskimi Tygodniami Testowania oraz akcjami tematycznymi (np. walentynkowymi), co zwiększało ich widoczność i zasięg.

We wszystkich województwach istotną rolę odgrywały media społecznościowe i internet jako kanały dotarcia do odbiorców. Publikowano liczne posty, artykuły, grafiki i materiały wideo, często osiągając bardzo wysoki zasięg regionalny. W 2025 r. WSSE łącznie opublikowały prawie 1000 postów w social mediach o zasięgu ok 300 tys. odbiorców oraz artykułów na swoich stronach internetowych (146 publikacji).

Równolegle wykorzystywano tradycyjne media lokalne – prasę, radio i telewizję – szczególnie przy okazji kampanii tematycznych i wydarzeń specjalnych. Do mediów tradycyjnych przekazano w sumie ponad 500 informacji.

Działania programu były realizowane w ścisłej współpracy z partnerami lokalnymi, w tym z jednostkami samorządu terytorialnego, szkołami, uczelniami, placówkami ochrony zdrowia, instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi oraz służbami mundurowymi. W wielu województwach widoczny był także silny komponent

koordynacyjny i organizacyjny, obejmujący narady, szkolenia dla realizatorów, wizytacje oraz inicjowanie współpracy instytucjonalnej poprzez listy intencyjne.

Charakterystyczne dla wszystkich województw było to, że zdecydowana większość działań realizowana była w ramach zadań statutowych Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przy wykorzystaniu zasobów kadrowych i organizacyjnych WSSE i PSSE, często przy dodatkowym wsparciu partnerów lokalnych.

Dodatkowo, poza Krajowym Programem, WSSE angażowały się w realizację interwencji nieprogramowych dotyczących profilaktyki zakażeń HIV i chorób przenoszonych drogą płciową, które w sumie objęły 253 982 osób.

W 2025 r. Główny Inspektorat Sanitarny realizował zadania Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS przede wszystkim w obszarze koordynacji, komunikacji centralnej, nadzoru merytorycznego oraz promocji profilaktyki HIV/AIDS. Działania te stanowiły uzupełnienie i wsparcie aktywności realizowanych przez WSSE i PSSE w całym kraju.

Kluczowym elementem działań GIS była ogólnopolska popularyzacja informacji o anonimowym i bezpłatnym testowaniu w kierunku HIV, w tym o działalności Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych. Przekaz ten był realizowany głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych GIS (Facebook, Instagram, X), ze szczególnym nasileniem w okresach takich jak Światowy Dzień AIDS, Światowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS oraz Europejski Tydzień Testowania. W 2025 r. na samym Facebooku GIS opublikował 6 postów poświęconych tematyce HIV/AIDS, które osiągnęły łącznie 281 845 wyświetleń, natomiast treści publikowane na Instagramie wygenerowały 83 280 wyświetleń. Przekaz koncentrował się na profilaktyce, testowaniu, leczeniu, przeciwdziałaniu stygmatyzacji oraz na chorobach przenoszonych drogą płciową (STI), w tym w ramach kampanii sezonowych, takich jak „Bezpieczne Wakacje”.

Szczególnie istotnym elementem działań GIS w 2025 r. było wdrożenie i rozpoczęcie realizacji ogólnopolskiego programu #MłodziŚwiadomi, który stał się jednym z kluczowych narzędzi edukacyjnych Programu. #MłodziŚwiadomi to program profilaktyczno-edukacyjny skierowany do młodzieży, studentów oraz innych grup zainteresowanych pogłębianiem wiedzy na temat STI i profilaktyki zdrowotnej. W 2025 r. GIS zapewnił przygotowanie koncepcji programu, przeszkolenie pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej, opracowanie i udostępnienie materiałów edukacyjnych oraz uruchomienie dedykowanej strony internetowej programu jako ogólnopolskiego kompendium wiedzy o STI. Pierwsza edycja programu została zaplanowana do realizacji w II semestrze roku szkolnego 2025/2026, a jego wdrażanie na poziomie wojewódzkim i powiatowym było koordynowane centralnie przez GIS.

Równoległe GIS pełnił funkcję nadzorczą i koordynacyjną, obejmującą monitorowanie realizacji Programu w województwach, przekazywanie wojewódzkim koordynatorom

informacji dotyczących obowiązującego stanu prawnego w zakresie HIV/AIDS oraz zebranie i opracowanie sprawozdań częściowych WSSE. Działania te zapewniły spójność merytoryczną oraz jednolity kierunek realizacji Programu w skali kraju.